

RØDA P. M. DAM'S

á Ríkisdegi 10. desember 1953.

(Framhald.)

Hin sosiala spurningurin.

Ved genindførelsen af den sociale reform for Færøerne oplevede de gamle, invalider og folk i familiepleje en formelig revolution i deres økonomiske tilværelse, eftersom de i forvejen gældende alders- og invaliderentesatser var meget små. Foruden at komme disse trængende mennesker til hjælp lå også den enkle, men stærke og for broderskabsfølelsen værdige ide bagved, at der såvidt muligt ikke skulle være forskel i ydelserne til færøske og til danske alders- og invaliderentmodtagere og andre trængende.

Ved lovens gennemførelse skete måske den fejl, at det ikke kom til at stå tilstrækkelig klart og tydeligt præciseret, at eventuelle senere forbedringer for de danske rentemodtagers vedkommende automatisk skulle medføre tilsvarende forbedringer for samme gruppe mennesker på Færøerne, medmindre, hvad man skulle tænke var umuligt, det færøske hjemmestyre modsatte sig det.

Jeg har med den varmeste interesse fulgt med i det høje tings behandling af forskellige forslag til forbedring af de gamle, invaliders og andre trængendes kår hernede, ligesom det adviserende forslag til en folkepension ikke blot har glædet mig, men bekræftet berettigelsen af at betegne det lille Danmark sammen med de andre nordiske lande som foregangslande på det sociale område. Men jeg kan ikke nægte, at jeg samtidig har følt en vis pessimisme ved at vide, at der ikke er givet de gamle, de syge, invaliderne og andre trængende på Færøerne visshed for, at de også vil komme med og få del i disse sociale forbedringer. Denne visshed må skabes. Jeg ved, at det i første instans beror på det færøske hjemmestyrers initiativ, hvorvidt dette sker, og at man næppe her i det høje ting kan gøre noget på dette område for Færøerne uden lagtingets og landsstyrets medvirken. Men i erkendelse af den vældige betydning, det har, ikke bare for vedkommende trængende mennesker på Færøerne, men også set udfra lighedsprincippet og den deraf betingede gode balance i samlivet og fællesskabsfølelsen mellem de to folk, kan jeg ikke undlade overfor den høje regering og de ærede medlemmer så stærkt som muligt at betone nødvendigheden af, at der ikke igen skabes en kløft i samhørighedsfølelsen på det sociale område. Jeg tvivler ikke et øjeblik på, at man hernede er mere end villig til at holde fast på lighedsprincippet, men jeg mener dog, at det ikke blot gavner, men også er nødvendigt for at undgå en deklassering på det sociale område, at den høje regering såvel som det høje tings medlemmer har opmærksomheden henvendt herpå ved blandt andet at kontakte hjemmestyret, hver gang de sociale problemer er aktuelle.

Jeg har den glæde her at frembære min hjertelige tak til regeringen og tingets medlemmer for, at man for en kort tid siden har kunnet tage et af staten bygget hypermoderne, dejligt sygehus i brug på Tverå; det er vi meget, meget glade for. Men desværre er det sådan, at vort landssygehus i Thorshavn er både altfor lille og dertil skrækkelig umoderne. Der findes intet sindssygehus på Færøerne, og vi savner det forfærdeligt. Jeg ved, at der længe har været drøftelser med de respektive myndigheder og forskellige ministerier om opførelsen af et moderne landssygehus samt et sindssygehus. Hvor langt planerne er kommet, ved jeg ikke, men da bygningen af disse sygehuse er af meget, meget stor betydning for den færøske befolkning, kan jeg ikke ved denne lejlighed lade være med på det varmeste at henstille til den høje regering og de respektive myndigheder på dette område at fremskynde planernes realisering det mest mulige.

Viðvíkjandi Tórshavnar havn

Både lagting, kommune og stat har ydet store beløb til udbedring af havneforholdene i Thorshavn. Det bevilgede arbejde er ved at blive færdigt. Men det er åbenbart for enhver, der kommer til Thorshavn, særlig om vinteren i dårligt vejr, at det allervæsentligste, afstængningen fra havet, mangle, og at førend dette er gjort, får man ikke den fulde nytte af det, som allerede er lavet, ligesom Thorshavn ikke kan siges at have den for en hovedstad aldeles nødvendige gode havn, førend afstængningsarbejdet er færdigt.

Jeg ved, at man i Thorshavns byråd er meget interesseret i at kunne fortsætte arbejdet nu, medens man har de nødvendige entreprenörgrejer, uden hvilke et større havnearbejde som det, der her er tale om, ikke kan udføres, og jeg ved, at der er blevet afholdt store offentlige møder, hvor Thorshavnerne enstemmigt har vedtaget resolutioner, i hvilke man på det kraftigste understreger nødvendigheden af, at havnearbejdet fortsættes, indtil udestængningen af havbølgen er fuldbæret. Uden tvivl vil en delegation fra Thorshavns byråd komme til København for at forhandle med den høje regering om ekstraordinær støtte til fuldførelse af hele Thorshavns havnearbejde. Som repræsentant for Færøerne vil jeg så meget anbefale den høje regering og det høje ting at yde vor hovedstad den ønskede støtte i den udstrækning, det er muligt.

Radiosambandið

Under radiodebatten forleden dag blev det meget stærkt understreget, hvor vældig en betydning radioen har som kultur- og oplysningsspredere, og at den i sandhed er et folkets øje og et af dets dyreste klenodier. Dette er så

DET STORE AARLIGE UDSALG

BEGYNDER

LÖRDAG DEN 2. JANUAR KL. 10

Vi skal have Plads til de nye Foraarsvarer og har fraserteret en Masse Varer, som nu udleveres til Fantasipriser uden Hensyn til den reelle Værdi.

Af Hensyn til Kunder fra Bygderne aabner Forretningen paa Lördag först kl. 10.

Blandt de ekstra fordelagtige Tilbud kan fremhæves:

Køb Deres Tøj, hvor Udvalget er størst og Priserne mindst —køb det hos

250 DAMEFRAKKER
Serie I for 198⁰⁰.318⁰⁰ nu 68⁰⁰
Serie II for 198⁰⁰.348⁰⁰ nu 98⁰⁰
Serie III for 248⁰⁰.398⁰⁰ nu 148⁰⁰

50 DAMEGABARDINE-
FRAKKER
udsælges til Enhedspris 178⁰⁰

100 DAMEVENDE-
FRAKKER i fineste
glansfuldt Poplin. En-
hedspris nu 78⁰⁰

30 DAMEKAMGARN-
DRAGTER for 298⁰⁰ nu 148⁰⁰

25 JIGGERS er fraserteret og
sælges nu til priser fra 38⁰⁰

150 KJOLER udl. uanset tidl.
Pris for Priser, der synes
vanvittige, nemlig fra 28⁰⁰

De nedsatte Varer sælges kun mod Kontant.

SE VORE VINDUER

GUNNAR STOKHOLM

Telefon 1200 flere Ledninger.
Omstilling til alle Afdelinger.

sandt, som det er sagt. Men desværre er der skår i glæden, at man på Færøerne hører den danske radio så dårligt, at man mange steder deroppe må lytte til den norske eller den engelske radio for at høre nyheder, foredrag, skuespil, sang og musik, og hvad nu radioen ellers har at byde på. Jeg er kendt med, at man på rette sted er opmærksom på denne kalamitet, og det er mit håb, at det inden altfor længe må lykkes at bøde på den, så det bliver en selvfølge, at den danske radio indtager førstepladsen som kultur- og oplysningsspredere på Færøerne. Mere end tiendedel af samtlige færinger bor i Danmark, og også af den grund er en radioforbindelse mellem Færøerne og den øvrige del af riget ikke til at undvære.

Telefonsambandið

Færøerne savner stadig telefonforbindelse med omverdenen, men også dette spørgsmål arbejdes der med på rette sted. Det er mit håb, at det må blive løst inden altfor længe, thi både det færøske og det danske forretningsliv savner den meget, idet som bekendt så godt som al færøsk handel foregår med eller over Danmark.

Hvad angår flyveforbindelse med omverdenen, mangle vi også det, endskønt vi har en flyveplads, som englænderne overlod os, men som sagskyndige desværre mener er uanvendelig. Også om dette spørgsmål er der forhandlet meget, dog uden resultat.

Da vi på Færøerne helst skulle have del i dette indenfor samfærdselsmidlerne største fremskridt, der ophæver afstandenes besværligheder og gør samlivet og alt samkvem langt, langt lettere, end man måske nogensinde har drømt om, tillader jeg mig at henstille til den høje regering at fortsætte med anstrengelserne for at få løst denne sag hurtigst muligt.

El-spurningurin

Jeg kan i denne forbindelse ikke undlade at berøre elektrificerings-spørgsmålet, elektrificeringen af øerne, som i lange tider har været et brændende ønske hos befolkningen. Denne elektrificering er nu ved at blive til virkelighed ved hjælp af Marshallpenge, ved betydelige ydelser fra kommuner og Færøernes lagting og ved store, meget gunstige statslån og tilsagn om renteletelser og eventuelle tilskud fra staten.

Hovedværket, kaldet SEV, der omfatter over halvdelen af Færøerne, er ved at være færdigt til at tages i brug — et uvurderligt gode og stort fremskridt. Den resterende del af elektrificeringsplanerne, der omfatter bl. a. Suderøen, er under forberedelse. Jeg er glad for, at også denne del omfattes af de givne tilsagn om statsstøtte i form af anlægslån, rentelepæls og eventuelt tilskud fra staten.

Der er her tale om et så fundamentalt gode og et så væsentligt led i